

СУБВЕНЦІЯ НА ФОРМУВАННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ

THE SUBVENTION FOR INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT OF AMALGAMATED COMMUNITIES: CONDITIONS, PROBLEMS AND PERSPECTIVES OF THE IMPLEMENTATION

УДК 336.1:352(477)

Городецька Т.Е.

к.е.н., доцент, завідувач кафедри державних фінансів Харківський інститут фінансів Київського національного торговельно-економічного університету

Стеценко Т.В.

к.е.н., доцент, доцент кафедри державних фінансів Харківський інститут фінансів Київського національного торговельно-економічного університету

Реун Д.О.

магістрант Харківський інститут фінансів Київського національного торговельно-економічного університету

У статті надано оцінку сучасного стану запровадження субвенції на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад в Україні та розроблено пропозиції щодо вдосконалення порядку та умов її надання. Серед бюджетних стимулів розвитку місцевого самоврядування в Україні тільки інфраструктурна субвенція спрямована на активізацію процесів об'єднання територіальних громад. Установлено закономірності розподілу обсягів субвенції в часовому та просторовому аспектах. Охарактеризовано позитивний досвід застосування субвенції на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад в Україні. Окреслено проблемні питання, що знижують ефективність застосування інфраструктурної субвенції. Надано пропозиції до існуючого порядку та умов надання інфраструктурної субвенції з метою відновлення стимулюючого ефекту та усунення ризику недофінансування всіх необхідних інфраструктурних перетворень в об'єднаних територіальних громадах України.

Ключові слова: міжбюджетний трансферт, субвенція, об'єднана територіальна громада, бюджет, державна фінансова підтримка, бюджетний стимул.

В статье оценено текущее состояние внедрения субвенции на формирование

инфраструктуры объединенных территориальных общин в Украине и предложены направления усовершенствования порядка и условий ее предоставления. Среди бюджетных стимулов развития местного самоуправления в Украине только инфраструктурная субвенция направлена на активизацию процессов объединения территориальных общин. Установлены закономерности распределения объемов субвенции во временном и пространственном аспектах. Охарактеризован положительный опыт применения субвенции на формирование инфраструктуры объединенных территориальных общин в Украине. Определены проблемы, наличие которых снижает эффективность применения инфраструктурной субвенции. Разработаны предложения по изменению существующего порядка и условий предоставления инфраструктурной субвенции с целью восстановления стимулирующего эффекта и устранения риска недофинансирования всех необходимых инфраструктурных преобразований в объединенных территориальных общинах Украины.

Ключевые слова: межбюджетный трансферт, субвенция, объединенная территориальная община, бюджет, государственная финансовая помощь, бюджетный стимул.

In the article, the current state of implementation of the subvention for infrastructure development of amalgamated communities in Ukraine is estimated and proposals for improving the procedure and conditions for its provision are developed. Only the infrastructure subvention is aimed at intensification of the process of amalgamation of territorial communities among the fiscal stimulus for local self-government development in Ukraine. The distribution patterns of the subventions are established in temporal and spatial dimensions. There is a disproportionate increase in the amount of subvention to the needs of a growing number of amalgamated communities. The positive experience of applying the subvention for infrastructure development of amalgamated communities in Ukraine is characterized such as: promotion of reforming local self-government; an additional source of capital investments in the infrastructure of territorial communities; a transparent formula for calculating the distribution of subventions between amalgamated communities (equally, the area and number of rural population of amalgamated communities are taken into account); establishment of time limits for providing by the executive committees of local councils the list of projects to the Commission under the Ministry of Regional Development, Building and Housing and Communal Services of Ukraine. The following problematic issues that reduce the effectiveness of the use of infrastructure subventions are outlined: the absence of time limits for approving the distribution patterns of the subventions; lack of methodology for determining the total amount of subvention from the state budget; the absence of a clearly established subvention period or a criterion for termination of the grant; significant delays in commissioning of updated infrastructure objects and acquired property. Proposals to the existing procedure and conditions of the implementation of infrastructure subventions have been made in order to restore the stimulating effect and eliminate the risk of underfunding of all necessary infrastructure transformations in the amalgamated communities of Ukraine.

Key words: intergovernmental transfer, subvention, amalgamated communities, budget, state financial support, fiscal stimulus.

Постановка проблеми. Успішність реалізації реформи місцевого самоврядування залежить від багатьох чинників, серед яких не останнє значення мають достатність та адекватність фінансового забезпечення. Державна фінансова підтримка об'єднання територіальних громад (ОТГ), з одного боку, повинна дати змогу створити рівні умови використання інфраструктури громад для всіх мешканців, а з іншого – не пригнічувати стимули до самозабезпечення.

Серед спеціальних заходів державної фінансової підтримки, що були реалізовані саме для

заохочення процесу об'єднання територіальних громад, можна виділити запровадження субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад (інфраструктурна субвенція). Вибір саме субвенції як виду цільового міжбюджетного трансферту зумовлений обов'язковістю співучасті місцевого бюджету у фінансуванні проектів, що сприяє активізації бюджетного потенціалу органів місцевого самоврядування.

Актуальність дослідження стану запровадження субвенції на формування інфраструктури

об'єднаних територіальних громад зумовлена необхідністю ідентифікації можливих негативних чинників, що знижують ефективність та результативність розподілу і використання коштів субвенції, та подальшого корегування порядку й умов її надання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Тематика міжбюджетних трансфертів як одного з важелів бюджетного регулювання в контексті вітчизняних бюджетних реформ є науково затребуваною. Дослідженню змін вітчизняної системи міжбюджетних трансфертів присвячено праці С. Собчук [1], Л. Горбайчук [2], Т. Бондарук та І. Мельничук [3], К. Ткача [4]. У роботах Є. Кузькіна [5], В. Письменного [6] детально розглянуто міжнародний та вітчизняний досвід застосування цільових трансфертів, зокрема субвенції. На особливу увагу заслуговує праця М. Дурмана та О. Дурман [7], де розкрито статус інфраструктурної субвенції серед джерел державної фінансової підтримки ОТГ. Проте нині не вистачає комплексного дослідження особливостей запровадження інфраструктурної субвенції.

Постановка завдання. Метою статті є оцінка сучасного стану запровадження субвенції на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад в Україні та розроблення пропозицій щодо вдосконалення порядку та умов її надання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Реформа місцевого самоврядування, забезпечення формування самодостатніх територіальних громад, рівні можливості мешканців у отриманні гарантованих державою суспільних послуг залишаються одними з найважливіших напрямів реалізації концепції добробуту країни. В Україні для досягнення вказаних цілей активно застосовуються бюджетні важелі регулювання. За останні роки, зокрема у проміжок 2014–2018 рр. та в планових показниках для 2019 р., номенклатура бюджетних стимулів розвитку територіальних громад суттєво розширилася, а обсяги наданої відповідної державної допомоги з 0,5 млрд грн у 2014 р. зросли майже у 39 разів, до 19,37 млрд грн у 2018 р. (якщо порівнювати із запланованими показниками на 2019 р. – у 41,5 рази, до 20,75 млрд грн) (розраховано за даними [8]):

1) у 2014 р. надавалася лише субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій;

2) у 2015 р. до субвенції додалася фінансування інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку;

3) з 2016 р. запровадили надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад;

4) з 2017 р. додалася ще три джерела розвитку (субвенція з державного бюджету місцевих бюджетів на здійснення заходів, спрямованих на розвиток системи охорони здоров'я у сільській місцевості; кошти на будівництво спортивних об'єктів; кошти на підтримку секторальної регіональної політики), і впродовж наступного 2018 р. та поточного 2019 р. склад відповідних стимулів залишився сталим.

Зауважимо, що серед усіх перелічених джерел саме субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад виключно стимулює прискорення процесу об'єднання територіальних громад в Україні. Погоджуємося з думкою Ю. Бойко, що, «створюючи синергетичний ефект, об'єднання громадян отримують можливість покращення соціально-економічних умов. Базовими при цьому є ефекти сукупності знань, можливості використання інфраструктурних об'єктів і зниження витрат» [9, с. 4]. Мету надання субвенції можна визначити як забезпечення вільного доступу мешканців території ОТГ до використання інфраструктурних об'єктів та підвищення якості надання суспільних послуг.

Указана субвенція спрямовується переважно на фінансування капітальних видатків, а з огляду на переважання в Україні соціальних субвенцій, її частка у загальних субвенціях, наданих місцевим бюджетам із державного бюджету, є мізерною. Впродовж 2016–2018 рр., із моменту її впровадження, частка інфраструктурної субвенції не перевищувала 1% (рис. 1).

Визначаючи роль інфраструктурної субвенції у державній фінансовій допомозі ОТГ, відзначимо, що основними джерелами фінансової підтримки всіх територіальних громад залишаються впродовж 2015–2018 рр. субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій та кошти державного фонду регіонального розвитку, і тільки близько 10% проектів регіонального розвитку фінансується за рахунок інфраструктурної субвенції (рис. 1).

За період 2016–2018 рр. обсяги запланованої та наданої інфраструктурної субвенції зростали. Так, у першому році запровадження обсяги її надання становили 1 млрд грн, темпи росту обсягів субвенції у наступні два роки були 150% та 127% відповідно, і в 2018 р. було заплановане використання субвенції в обсязі 1,9 млрд грн (табл. 1). Зауважимо, що за означений період темпи росту всіх ключових показників у розрахунках загального обсягу та розподілу субвенції суттєво перевищували відповідні темпи росту обсягу наданої субвенції (кількість ОТГ – 230% та 182% відповідно, площа території громади – 243% та 189% відповідно, чисельність сільського населення – 217%

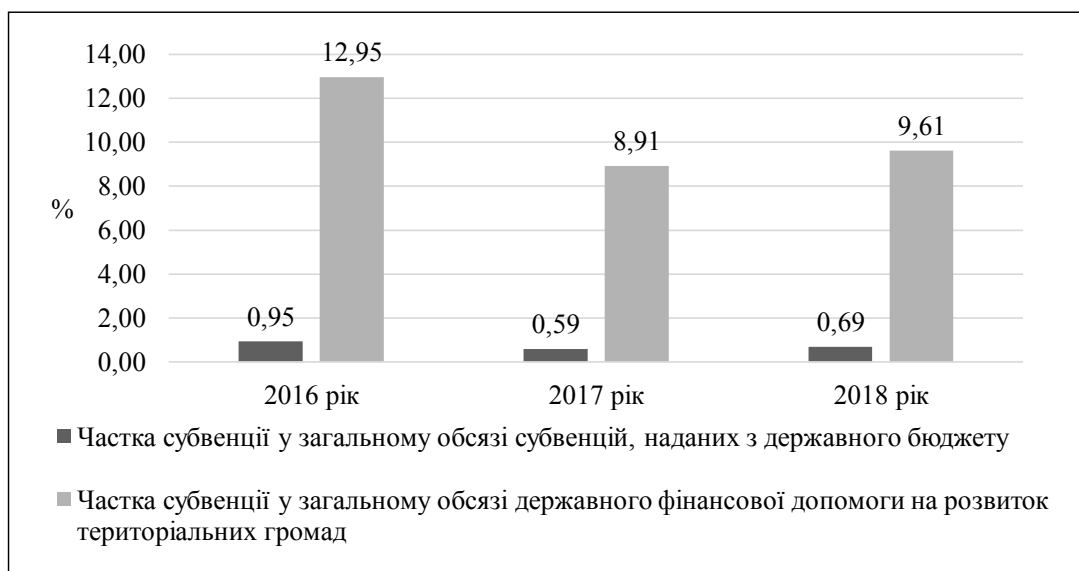

Рис. 1. Роль субвенції на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад у міжбюджетних трансфертах із державного бюджету України та в державній фінансовій допомозі ОТГ

Джерело: побудовано за даними [8; 10–12]

Таблиця 1

Розподіл субвенції на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад у 2016–2018 рр.

№ з/п	Найменування адміністративно-територіальної одиниці	2016 р.		2017 р.		2018 р.	
		Кількість ОТГ	Обсяг субвенції, тис. грн	Кількість ОТГ	Обсяг субвенції, тис. грн	Кількість ОТГ	Обсяг субвенції, тис. грн
1	Вінницька область	2	5675,0	21	45705,6	34	53760,1
2	Волинська область	5	26537,2	15	50122,9	40	106421,9
3	Дніпропетровська область	15	102086,7	34	135017,0	56	157018,3
4	Донецька область	3	35655,7	6	41845,9	9	33132,8
5	Житомирська область	9	54571,0	32	155132,4	45	164686,9
6	Закарпатська область	2	15075,0	3	14551,8	6	15955,9
7	Запорізька область	6	46553,0	16	70918,8	36	124136,8
8	Івано-Франківська область	3	21862,3	11	43224,1	23	58401,2
9	Кіровоградська область	2	8062,4	2	6075,3	9	25277,1
10	Київська область	1	6126,5	5	19178,9	13	23228,3
11	Луганська область	2	19232,3	3	16167,9	8	37575,9
12	Львівська область	15	45956,6	22	63497,2	35	77116,2
13	Миколаївська область	1	5095,8	19	90567,0	28	86196,5
14	Одеська область	8	63188,7	11	53017,2	25	95356,0
15	Полтавська область	12	56974,2	18	59161,9	39	89556,1
16	Рівненська область	5	25263,7	18	64265,9	25	62442,4
17	Сумська область	1	9604,9	14	54607,4	28	77025,8
18	Тернопільська область	26	141554,4	36	115491,2	40	90069,3
19	Харківська область	0	0,0	4	17654,0	12	42108,1
20	Херсонська область	1	4631,7	12	52113,8	26	78836,7
21	Хмельницька область	22	216372,6	26	167031,2	39	143264,5
22	Черкаська область	3	12834,6	6	17910,7	26	46836,0
23	Чернігівська область	5	31649,2	16	61935,9	26	68325,0
24	Чернівецька область	10	45436,5	16	84806,0	37	143272,2
	Усього	159	1000000,0	366	1500000,0	665	1900000,0

Джерело: побудовано за даними [13–15]

та 181% відповідно). Цей факт може свідчити про непропорційність зростання обсягів субвенції до потреб зростаючої кількості ОТГ, що потребує подальшого дослідження.

Досліджуючи розподіл інфраструктурної субвенції за областями розташування ОТГ, можна відзначити, що за період 2016–2018 рр. розмах варіації та середнє квадратичне відхилення для частки кожної області у загальному обсязі визначеної субвенції мали яскраво виражену тенденцію до зменшення: варіація – з 21,17 до 7,83, середнє квадратичне відхилення – з 4,99 до 2,27. Результати цього аналізу свідчать про вирівнювання та активізацію процесів об'єднання територіальних громад в усіх областях України та затребуваність досліджуваної субвенції.

Інфраструктурна субвенція, незважаючи на її економічне спрямування, характеризувалася високим рівнем освоєння з вираженою тенденцією до підвищення: від 94,56% у 2016 р. до 97,94% у 2018 р. [10–12].

Аналіз напрямів використання коштів субвенції у 2016–2017 рр. показав, що найбільші обсяги спрямовувалися на фінансування проектів у сферах:

- будівництва, реконструкції, капітального ремонту доріг, мостів, переходів;
- капітального ремонту та реконструкції закладів освіти, зокрема заміна вікон та дахів, ремонт систем опалення, облаштування підвір'я, закупівля мультимедійного приладдя, придбання шкільних автобусів, оновлення матеріально-технічної бази;
- капітального ремонту та реконструкції закладів охорони здоров'я, а саме фельдшерсько-акушерських пунктів, реконструкція амбулаторій загальної практики сімейної медицини, перекриття дахів, заміну вікон та дверей, закупівля стоматологічних установок для амбулаторій, придбання транспортних засобів для медиків;
- ремонту і реконструкції адміністративних будівель (заміна і перекриття дахів, заміна вікон, ремонт сходів, ремонт будинків культури тощо) [16; 17].

У цілому за результатами трьох років застосування інфраструктурної субвенції на підставі власних досліджень, звітів Рахункової палати [16], Офісу з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України [17] можна виділити як позитивні, так і негативні аспекти запровадження цього бюджетного стимулу. До позитивних аспектів можна віднести:

- 1) стимулювання процесів реформування місцевого самоврядування;
- 2) додаткове джерело капітальних вкладень в інфраструктуру територіальних громад;
- 3) прозору формулу розрахунку розподілу коштів субвенції між ОТГ (рівноцінно врахову-

ється площа та чисельність сільського населення ОТГ);

4) встановлення часових обмежень на подання виконкомом рад переліку проектів до Комісії при Мінрегіоні.

Серед проблемних питань, що знижують ефективність застосування інфраструктурної субвенції, можна виділити такі:

1) відсутність часових обмежень для затвердження розподілу обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад. Затримки у затвердженні розподілу разом із необхідністю додержання всіх бюджетних процедур під час погодження проектів можуть суттєво скорочувати час реалізації проектів. Так, наприклад, у 2017 р. розподіл був затверджений тільки 7 червня, що залишило у розпорядженні місцевих органів влади близько півроку на освоєння коштів субвенції;

2) відсутня методика визначення загального обсягу надання субвенції з державного бюджету. Впродовж 2016–2018 рр. дослідження показників розподілу субвенції на одне ОТГ, на одну особу сільського населення, на один проект, на 1 кв. км площі території ОТГ показало, що збільшення обсягів надання субвенції відбувається непропорційно до зростання кількості ОТГ (рис. 2). Таким чином, відбувається порушення бюджетного принципу справедливості й неупередженості, тобто ОТГ, що сформувалися після 2016 р., отримують субвенцію в обсягах менших, ніж ОТГ із датою об'єднання у 2016 р. У проекті закону України [18] пропонується враховувати щорічні зменшення обсягів субвенції на 20% для кожної ОТГ упродовж п'яти років із моменту отримання коштів субвенції вперше;

3) відсутність чітко встановленого періоду надання субвенції або критерію припинення її надання. Інфраструктурна субвенція повинна вирішувати нагальні, першочергові проблеми ОТГ з якістю надання послуг, доступністю послуг для всіх мешканців, а для подальшого соціально-економічного розвитку використовуються інші субвенції та кошти. У зв'язку із цим недоцільно надавати зазначену субвенцію безстроково. Проект закону України [18] містить норми щодо п'ятирічного терміну надання означеної субвенції;

4) суттєві затримки в уведенні в експлуатацію оновлених об'єктів інфраструктури та придбаного майна.

Висновки з проведеного дослідження. Субвенція на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад в Україні нині стала одним із найголовніших бюджетних стимулів до укрупнення територіальних громад із метою отримання синергетичного ефекту. Однак попри значні переваги її застосування наявні недоліки призводять

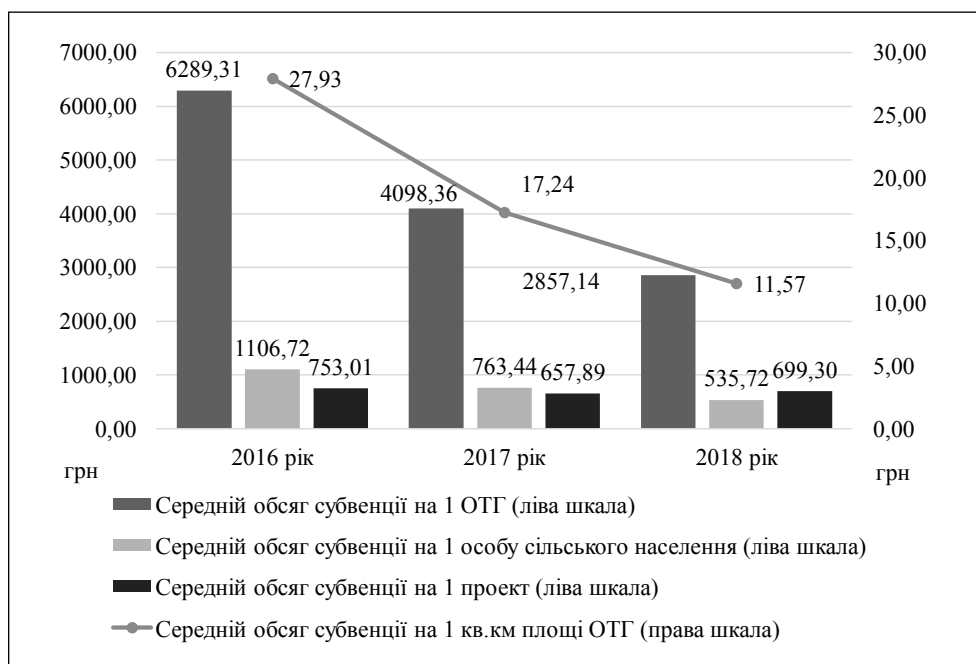

Рис. 2. Показники розподілу субвенції на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад в Україні

Джерело: побудовано за даними [13–15]

до послаблення стимулюючого ефекту та появи ризику недофінансування всіх необхідних інфраструктурних перетворень.

Доцільно додати такі пропозиції до існуючого порядку та умов надання інфраструктурної субвенції:

1) встановити часові обмеження для затвердження розподілу обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад із метою збільшення періоду реалізації проектів за рахунок коштів субвенції;

2) закріпити прозору методику розрахунку загального обсягу надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам. Необхідно вибрати кількісний показник, що характеризує динаміку процесу об'єднання територіальних громад (наприклад, чисельність сільського населення, кількість проектів, кількість ОТГ тощо), та встановити грошовий норматив на одиницю відповідного показника з обов'язковим щорічним урахуванням інфляційних процесів;

3) затвердження строків надання інфраструктурної субвенції. У зв'язку з диференціацією рівня розвитку інфраструктури територіальних громад встановлення жорсткого строку надання субвенції може спровокувати ситуацію з несправедливим розподілом обсягу субвенції. Доцільним є вибір критерію, за умови досягнення якого мета надання даної субвенції перестає бути актуальною. Таким критерієм може бути порівняння наявної інфраструктури з визначеною типовою для

адміністративно-територіальних одиниць базового рівня. Або можна встановити залежність між строками надання субвенції та рівнем соціально-економічного розвитку ОТГ, що буде визначатися за сукупністю базових економічних показників;

4) застосування заходів впливу на органи місцевого самоврядування за неналежне освоєння коштів субвенції із порушенням норм бюджетного законодавства. За наявності суттєвих порушень під час використання коштів попередньої субвенції у наступному році як покарання можна знизити обсяг субвенції на певний відсоток. Однак дієвість та об'єктивність цього заходу можлива лише у разі забезпечення постійного моніторингу освоєння коштів субвенції за всіма проектами в усіх ОТГ.

Перспективами подальших наукових досліджень за вибраною тематикою є оцінка розвитку інфраструктури ОТГ у контексті державної фінансової підтримки.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Собчук С.І. Міжбюджетні трансферти в системі бюджетного регулювання. *Економіка та держава*. 2017. № 2. С. 73–76.
2. Горбайчук Л.В. Міжбюджетний трансфер як інструмент фінансово-господарського регулювання доходів місцевих бюджетів. *Правова держава*. 2017. Вип. 28. С. 454–462.
3. Бондарук Т.Г., Мельничук І.О. Роль міжбюджетних трансфертів у формуванні доходів місцевих бюджетів України. *Статистика України*. 2015. № 4. С. 46–52.

4. Ткач К.М. Трансформаційні зміни системи міжбюджетних трансфертів в умовах бюджетної децентралізації. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту, Економічні науки*. 2016. Вип. 1. С. 185–193.

5. Кузькін Є.Ю. Теоретичні засади використання цільових форм міжбюджетних трансфертів місцевим бюджетам. *Фінанси України*. 2016. № 12. С. 45–58.

6. Письменний В. Субвенції у формуванні доходів місцевих бюджетів України. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2018. Вип. 1. С. 34–44.

7. Дурман М.О., Дурман О.Л. Субвенція на розвиток інфраструктури об'єднаних територіальних громад як інструмент впровадження нової регіональної політики. *Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування*. 2018. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2018_2_15 (дата звернення: 20.03.2019).

8. Моніторинг процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування станом на 10 січня 2019 (за грудень 2018). *Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України*. URL: <https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/359/10.01.2019.pdf> (дата звернення: 21.03.2019).

9. Бойко Ю.І. Синергетичний ефект як ключовий аспект діяльності об'єднаних територіальних громад. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2018. Вип. 1. С. 3–8.

10. Інформація про виконання показників міжбюджетних трансфертів (інші дотації та субвенції) з Державного бюджету України місцевим бюджетам (Dod23). URL: <https://www.treasury.gov.ua/storage/app/uploads/public/5c0/e3d/a06/5c0e3da06d859146295874.xls> (дата звернення: 21.03.2019).

11. Інформація щодо використання місцевими бюджетами субвенцій, отриманих з державного бюджету, станом на 01.01.2018. URL: <https://www.treasury.gov.ua/storage/app/uploads/public/5c1/3a7/a75/5c13a7a7515c3744843489.xls> (дата звернення: 21.03.2019).

12. Інформація щодо використання місцевими бюджетами субвенцій, отриманих з державного бюджету, станом на 01.01.2019. URL: <https://www.treasury.gov.ua/storage/app/uploads/public/5c4/5e5/1ae/5c45e51ae8df505554344.xlsx> (дата звернення: 21.03.2019).

13. Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад : Постанова КМУ від 16 березня 2016 р. № 200. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/200-2016-%D0%BF> (дата звернення: 20.03.2019).

14. Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад : Постанова КМУ від 7 червня 2017 р. № 410. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/410-2017-%D0%BF> (дата звернення: 20.03.2019).

15. Про затвердження розподілу обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад у 2018 році : Розпорядження КМУ від 4 квітня

2018 р. № 201-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/410-2017-%D0%BF> (дата звернення: 20.03.2019).

16. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад / Рахункова палата. Київ, 2017. 40 с. URL: http://www.ac-rada.gov.ua/doccatalog/document/16752660/Zvit_13-2_2017.pdf?subportal=main (дата звернення: 21.03.2019).

17. Аналіз розподілу субвенції на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад у 2016–2017 роках / Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України. Київ, 2017. 25 с. URL: <https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2015/11/2017-12-21-subvensiyi-infrastruktury-2016-2017.pdf> (дата звернення: 20.03.2019).

18. Про внесення змін до статті 10 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо фінансової підтримки державою добровільного об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст : проект закону України від 30.03.2018 № 8213. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=63767&pf35401=451175> (дата звернення: 20.03.2019).

REFERENCES:

1. Sobchuk S. I. (2017) Mizhbiudzhetni transferty v systemi biudzhethnoho rehuliuвання [Interbudgetary transfers in the system of budgetary regulation]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 2, pp. 73–76.

2. Horbaichuk L. V. (2017) Mizhbiudzhetni transfer yak instrument finansovo-hospodarskoho rehuliuвання dokhodiv mistsevykh biudzhativ [Inter-budget transfers as an instrument for financial and legal regulation of local budgets]. *Pravova derzhava*, vol. 28, pp. 454–462.

3. Bondaruk T. H., Melnychuk I. O. (2015) Rol mizhbiudzhetnykh transfertiv u formuvanni dokhodiv mistsevykh biudzhativ Ukrainy [The Role of Official Transfers in Generating Revenues of Local Budgets in Ukraine]. *Statystyka Ukrainy*, no. 4, pp. 46–52.

4. Tkach K. M. (2016) Transformatsiini zminy systemy mizhbiudzhetnykh transfertiv v umovakh biudzhethnoi detsentralizatsii [Transformational changes in the system of intergovernmental transfers under conditions of budgetary decentralization]. *Visnyk Chernivetskoho torhovelno-ekonomichnoho instytutu. Ekonomichni nauky*, vol. 1, pp. 185–193.

5. Kuzkin Ye. Yu. (2016) Teoretychni zasady vykorystannia tsilovykh form mizhbiudzhetnykh transfertiv mistsevym biudzhetam [Theoretical foundations for using targeted intergovernmental transfers to local budgets]. *Finansy Ukrainy*, no 12, pp. 45–58.

6. Pysmennyi V. (2018) Subventsii u formuvanni dokhodiv mistsevykh biudzhativ Ukrainy [Subventions in the Formation of Revenues of Local Budgets of Ukraine]. *Visnyk Ternopil'skoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu*, vol. 1, pp. 34–44.

7. Durman M. O. (2018) Subventsii na rozvytok infrastruktury obiednanykh terytoryalnykh hromad yak instrument vprovadzhennia novoi rehionalnoi polityky [Subvention for the development of infrastructure of the amalgamated hromadas as an instrument for imple-

menting a new regional policy]. *Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia i mistsevoho samovriaduvannia* [Theory and Practice of Public Administration and Local Self-Government] (electronic journal), no. 2. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2018_2_15 (accessed 20 March 2019).

8. Ministry of Regional Development, Building and Housing and Communal Services of Ukraine (2019) *Monitorynh protsesu detsentralizatsii vlady ta reformuvannia mistsevoho samovriaduvannia stanom na 10 sichnia 2019 (za hruden 2018)* [Monitoring of the process of decentralization of power and reform of local self-government as of January 10, 2019 (December 2018)]. Available at: <https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/359/10.01.2019.pdf> (accessed 21 March 2019).

9. Boiko Yu. I. (2018) Synerhetychnyi efekt yak kliuchovy aspekt diialnosti obiednanykh terytorialnykh hromad [Synergetic effect as a key aspect of the activity of the united territorial communities]. *Problemy teorii ta metodolohii bukhhalterskoho obliku, kontroliu i analizu*, vol. 1, pp. 3–8.

10. State Treasury Service of Ukraine (2017) *Informatsiia pro vykonannia pokaznykiv mizhibudzhetykh transfertiv (inshi dotatsii ta subventsii) z Derzhavnoho biudzhetu Ukrainy mistsevym biudzheta (Dod23)* [Information on performance of indicators of intergovernmental transfers (other subsidies and subventions) from the State Budget of Ukraine to local budgets (Dod23)]. Available at: <https://www.treasury.gov.ua/storage/app/uploads/public/5c0/e3d/a06/5c0e3da06d859146295874.xls> (accessed 21 March 2019).

11. State Treasury Service of Ukraine (2018) *Informatsiia shchodo vykorystannia mistsevymy biudzheta subventsii, otrymanykh z derzhavnoho biudzhetu, stanom na 01.01.2018* [Information on the use by local budgets of subventions received from the state budget as of 01.01.2018]. Available at: <https://www.treasury.gov.ua/storage/app/uploads/public/5c1/3a7/a75/5c13a7a7515c3744843489.xls> (accessed 21 March 2019).

12. State Treasury Service of Ukraine (2019) *Informatsiia shchodo vykorystannia mistsevymy biudzheta subventsii, otrymanykh z derzhavnoho biudzhetu, stanom na 01.01.2019* [Information on the use by local budgets of subventions received from the state budget as of 01.01.2019]. Available at: <https://www.treasury.gov.ua/storage/app/uploads/public/5c4/5e5/1ae/5c45e51aeb8df505554344.xlsx> (accessed 21 March 2019).

13. Cabinet of Ministers of Ukraine (2016) *Deiaki pytannia nadannia subventsii z derzhavnoho biudzhetu mistsevym biudzheta na formuvannia infrastruktury obiednanykh terytorialnykh hromad : Postanova KMU vid 16 bereznia 2016 r. # 200* [Some issues of subvention from the state budget to local budgets for the formation of infrastructure of the united territorial communities: CMU Resolution dated March 16, 2016, No. 200]. Avail-

able at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/200-2016-%D0%BF> (accessed 20 March 2019).

14. Cabinet of Ministers of Ukraine (2017) *Deiaki pytannia nadannia subventsii z derzhavnoho biudzhetu mistsevym biudzheta na formuvannia infrastruktury obiednanykh terytorialnykh hromad : Postanova KMU vid 7 chervnia 2017 r. # 410* [Some issues of subvention from the state budget to local budgets for the formation of infrastructure of united territorial communities: CMU Resolution dated June 7, 2017, No. 410]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/410-2017-%D0%BF> (accessed 20 March 2019).

15. Cabinet of Ministers of Ukraine (2018) *Pro zatverdzhennia rozpodilu obsiahu subventsii z derzhavnoho biudzhetu mistsevym biudzheta na formuvannia infrastruktury obiednanykh terytorialnykh hromad u 2018 rotsi : Rozporiadzhennia KMU vid 4 kvitnia 2018 r. # 201-r* [On approving the distribution of the amount of subvention from the state budget to local budgets for the formation of the infrastructure of the united territorial communities in 2018: CMU Decree of April 4, 2018, No. 201-p]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/410-2017-%D0%BF> (accessed 20 March 2019).

16. Accounting Chamber (2017) *Zvit pro rezultaty audytu efektyvnosti vykorystannia koshtiv subventsii z derzhavnoho biudzhetu mistsevym biudzheta na formuvannia infrastruktury obiednanykh terytorialnykh hromad* [Report on the results of the audit of the effectiveness of using subvention funds from the state budget to local budgets to form the infrastructure of the united territorial communities]. K. (in Ukrainian). Available at: http://www.ac-rada.gov.ua/doccatalog/document/16752660/Zvit_13-2_2017.pdf?subportal=main (accessed 21 March 2019).

17. Financial and Economic Analysis Office in the VRU (2017) *Analiz rozpodilu subventsii na formuvannia infrastruktury obiednanykh terytorialnykh hromad u 2016-2017 rokakh* [Analysis of the distribution of the subvention for the formation of the infrastructure of the united territorial communities in 2016-2017]. K. (in Ukrainian). Available at: <https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2015/11/2017-12-21-subvencyi-infrastruktury-2016-2017.pdf> (accessed 20 March 2019).

18. Cabinet of Ministers of Ukraine (2018) *Pro vnesennia zmin do statii 10 Zakonu Ukrainy «Pro dobrovilne obiednannia terytorialnykh hromad» shchodo finansovoi pidtrymky derzhavoiu dobrovilnoho obiednannia terytorialnykh hromad sil, selyshch, mist : Proekt Zakonu Ukrainy vid 30.03.2018 # 8213* [On Amendments to Article 10 of the Law of Ukraine "On Voluntary Association of Territorial Communities" on the financial support of the state of voluntary association of territorial communities of villages, settlements, cities: Draft Law of Ukraine dated March 30, 2018 No. 8213]. Available at: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=63767&pf35401=451175> (accessed 20 March 2019).

Gorodetska Tetiana

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
 Head of Department of Public Finance
 Kharkiv Institute of Finance
 Kyiv National University of Trade and Economics

Stetsenko Tetiana

Candidate of Economic Sciences Associate Professor,
 Senior Lecturer at Department of Public Finance
 Kharkiv Institute of Finance
 Kyiv National University of Trade and Economics

Rekun Daryna

Student
 Kharkiv Institute of Finance
 Kyiv National University of Trade and Economics

THE SUBVENTION FOR INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT OF AMALGAMATED COMMUNITIES: CONDITIONS, PROBLEMS AND PERSPECTIVES OF THE IMPLEMENTATION

The purpose of the article. In the article, the current state of implementation of the subvention for infrastructure development of amalgamated communities in Ukraine is estimated and proposals for improving the procedure and conditions for its provision are developed. Only the infrastructure subvention is aimed at intensification of the process of amalgamation of territorial communities among the fiscal stimulus for local self-government development in Ukraine.

Relevance of the study of implementation of the subvention for infrastructure development of amalgamated communities in Ukraine is due to the need to identify possible negative factors that reduce the efficiency and effectiveness of grant's distribution and use, and further adjustment the order and terms of its provision.

Results. The distribution patterns of the subventions are established in temporal and spatial dimensions. The growth rates of all key indicators in the calculation of the total volume and distribution of the subvention significantly exceeded the corresponding growth rates of the total amount of the subvention (number of amalgamated communities, community area, rural population). This represents the disproportionate increase in the volume of subvention to the needs of a growing number of amalgamated communities.

The positive experience of applying the subvention for infrastructure development of amalgamated communities in Ukraine is characterized such as: promotion of reforming local self-government; an additional source of capital investments in the infrastructure of territorial communities; a transparent formula for calculating the distribution of subventions between amalgamated communities (equally, the area and number of rural population of amalgamated communities are taken into account); establishment of time limits for providing by the executive committees of local councils the list of projects to the Commission under the Ministry of Regional Development, Building and Housing and Communal Services of Ukraine.

The following problematic issues that reduce the effectiveness of the use of infrastructure subventions are outlined: the absence of time limits for approving the distribution patterns of the subventions; lack of methodology for determining the total amount of subvention from the state budget; the absence of a clearly established subvention period or a criterion for termination of the grant; significant delays in commissioning of updated infrastructure objects and acquired property.

The following activities will address the problems: the establishment of a deadline for approving the distribution patterns of the infrastructure subventions; development and publication of a methodology for calculating the total amount of subvention; introduction of the subvention period; the imposition of sanctions on local self-government for improper management of the grant.

Practical implications. Proposals to the existing procedure and conditions of the implementation of infrastructure subventions have been made in order to restore the stimulating effect and eliminate the risk of underfunding of all necessary infrastructure transformations in the amalgamated communities of Ukraine.

Prospects for further research in the chosen subject is to assess amalgamated communities' infrastructure development in the context of state financial support.